

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 15.11.2010
COM(2010) 636 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010—2020 г.:
Подновен ангажимент за Европа без бариери**

{SEC(2010) 1323}
{SEC(2010) 1324}

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010-2020 г.:
Подновен ангажимент за Европа без бариери**

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Цели и действия	4
2.1.	Области на действие	6
2.2.	Изпълнение на стратегията	12
3.	Заклучение	14

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В Европейския съюз (ЕС) един на всеки шест души е с увреждане¹, вариращо от леко до тежко, като това прави общо около 80 милиона души, които често нямат възможност да участват в пълна степен в обществото и икономическия живот поради бариери, свързани с жизнената среда и с нагласата на хората. При хората с увреждания делът на бедните е със 70 % по-висок от средния², като това отчасти се дължи на техния ограничен достъп до работни места.

Повече от една трета от хората над 75 години са с увреждания, които ги ограничават в определена степен, а при над 20 % ограниченията са значителни³. Освен това тези показатели ще нарастват, тъй като населението на ЕС застарява.

ЕС и неговите държави-членки разполагат с широки правомощия да подобряват социалното и икономическото положение на хората с увреждания.

- Член 1 от Хартата на основните права на ЕС (наричана по-нататък „Хартата“) гласи, че „Човешкото достойнство е ненакърнимо. То трябва да се зачита и защитава.“ Член 26 гласи, че „Съюзът признава и зачита правото на хората с увреждания да се ползват от мерки, които осигуряват тяхната автономност, социалната и професионалната им интеграция и участието им в живота на общността.“ Освен това член 21 забранява всяка форма на дискриминация, основана на увреждане.
- Договорът за функционирането на ЕС (ДФЕС) изисква при определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът да се бори срещу всяка форма на дискриминация, основана на увреждане (член 10), и му предоставя правомощието да приема законодателни актове за справяне с тази дискриминация (член 19).
- Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (наричана по-нататък „Конвенцията на ООН“) е първият правнозадължителен международен инструмент в областта на правата на човека, по който ЕС и неговите държави-членки са страни, като тя скоро ще се прилага в целия ЕС⁴. Конвенцията на ООН изисква държавите, които са страни по нея, да закрилят и гарантират всички права на човека и основните свободи на хората с увреждания.

Съгласно Конвенцията на ООН към хората с увреждания се отнасят лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с различни пречки би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в обществото, равноправно с останалите.

¹ Проучване на ЕС относно работната сила, *ad hoc* модул относно заетостта на хората с увреждания (LFS АНМ), 2002 г.

² Статистически данни на ЕС за доходите и условията на живот (EU-SILC), 2004 г.

³ LFS АНМ и EU-SILC 2007 г.

⁴ Конвенцията беше сключена през 2007 г. и беше подписана от всички държави-членки и ЕС; до октомври 2010 г. тя беше ратифицирана от 16 държави-членки (BE, CZ, DK, DE, ES, FR, IT, LV, LT, HU, AT, PT, SI, SK, SE, UK), като в останалите държави-членки ратификационната процедура е в ход. Конвенцията на ООН ще бъде задължителна за ЕС и ще представлява част от правния ред на ЕС.

Комисията ще работи заедно с държавите-членки за преодоляване на пречките пред Европа без бариери, като се основава на резолюциите, приети наскоро от Европейския парламент и Съвета⁵. Настоящата стратегия осигурява рамка за действие на европейско равнище, както и за действие на национално равнище, за да се уреди различното положение на мъже, жени и деца с увреждания.

Участието в пълна степен в икономическия и социалния живот от страна на хората с увреждания е от съществено значение, за да може стратегията на ЕС „Европа 2020“⁶ да постигне успех при реализирането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Изграждането на общество, което приобщава всички, също открива пазарни възможности и насърчава новаторството. Съществуват значителни възможности за извършване на икономическата дейност по предоставянето на общодостъпни услуги и продукти, тъй като е налице търсене от страна на нарастващ брой застаряващи потребители. Така например пазарът на ЕС за спомагателни уреди и пособия (чиято годишна стойност по оценки възлиза на над 30 милиарда евро⁷) все още е фрагментиран, а уредите и пособията са скъпи. Потребностите на хората с увреждания не са отразени по подходящ начин в рамките на политиката и в нормативната уредба, нито пък са намерили отражение при разработването на продукти и услуги. Много стоки и услуги, както и голяма част от застроените площи все още не са достатъчно достъпни.

Икономическият спад се отрази отрицателно върху положението на хората с увреждания, като това прави още по-неотложна необходимостта от действия. Настоящата стратегия има за цел да подобри живота на отделните хора, както и да доведе до по-големи ползи за обществото и икономиката, без да налага необоснована тежест на промишления сектор и административните органи.

2. ЦЕЛИ И ДЕЙСТВИЯ

Общата цел на настоящата стратегия е да се предостави възможност на хората с увреждания да упражняват всичките си права и да се възползват в пълна степен от своето участие в обществото и в европейската икономика, по-специално посредством единния пазар. За да се постигне тази цел и за да се осигури ефективното прилагане на Конвенцията на ООН в целия ЕС, е необходима последователност. В настоящата стратегия се набелязват действия на равнище ЕС, с които се допълват действията на национално равнище, и се определят необходимите механизми⁸ за прилагането на Конвенцията на ООН на равнище ЕС, включително в рамките на институциите на ЕС. Освен това в нея се набелязва помощта, необходима за финансиране, изследователска дейност, повишаване на осведомеността, както и за събиране на статистически и други данни.

⁵ Резолюции (SOC 375 от 2 юни 2010 г.) и 2008/C 75/01 на Съвета, както и Резолюция В6-0194/2009, P6_TA(2009)0334 на Европейския парламент.

⁶ COM(2010) 2020.

⁷ Deloitte & Touche, Access to Assistive Technology in the EU (Достъп до помощни технологии в ЕС), 2003 г. и изследване на ВСС, 2008 г.

⁸ Член 33 от Конвенцията на ООН.

В центъра на вниманието на настоящата стратегия е премахването на бариерите⁹. Комисията е набелязала осем основни области на действие: **Достъпност, Участие, Равенство, Заетост, Образование и обучение, Социална закрила, Здраве и Външна дейност**. За всяка от посочените области са набелязани основни действия, като общата цел на равнище ЕС е поставена в каре. Посочените области бяха подбрани въз основа на техния потенциал да допринесат за общите цели на стратегията и на Конвенцията на ООН, за свързаните с тях документи на институциите на ЕС и на Съвета на Европа в областта на политиките, както и за резултатите от плана за действие на ЕС относно хората с увреждания за периода 2003—2010 г., и за консултацията с държавите-членки, заинтересованите страни и широката общественост. Позоваванията на действията на национално равнище имат за цел да допълнят действията на равнище ЕС, а не да обхванат всички задължения на национално равнище по Конвенцията на ООН. Комисията също така ще се занимае с положението на хората с увреждания посредством стратегията „Европа 2020“, водещите инициативи по нея и рестартирането на единния пазар.

⁹ Проучване на Евробарометър през 2006 г. относно дискриминацията: 91 % от запитаните смятат, че е необходимо да се предоставят повече парични средства за премахването на физическите бариери пред хората с увреждания.

2.1. Области на действие

1 — Достъпност

По определение „достъпност“ означава хората с увреждания да имат равноправен достъп до физическата среда, транспорта, информационните и комуникационни технологии и системи (ИКТ), както и до други структури и услуги. Все още са налице значителни бариери във всяка от посочените области. Така например средно в ЕС-27 само 5 % от публичните уебсайтове напълно съответстват на стандартите за достъпност на уебсайтовете, въпреки че броят на отчасти достъпните уебсайтове е по-голям. Много от телевизионните оператори все още предоставят малък брой субтитрирани програми и програми със звукова дескрипция¹⁰.

Достъпността е предпоставка за участие в обществото и в икономическия живот, но ЕС трябва да направи още много, за да постигне това. Комисията предлага използването на законодателни и други инструменти, като например стандартизацията, за да се оптимизира достъпността на застроените площи, транспорта и ИКТ в съответствие с Програмата в областта на цифровите технологии и водещите инициативи „Съюз за иновации“. Въз основа на по-интелигентни законодателни принципи, Комисията ще изследва предимствата на приемането на законодателни мерки с оглед на осигуряването на достъпността на продуктите и услугите, включително мерки за по-широко използване на процедурите за възлагане на обществени поръчки (за които опитът в САЩ показва, че са много ефективни¹¹). Комисията ще насърчава включването на достъпността и на „проектирането, подходящо за всички“ в учебните планове и в обученията за съответните професии. Също така тя ще поощрява изграждането на пазар за помощни технологии в целия ЕС. След по-нататъшни консултации с държавите-членки и другите заинтересовани страни Комисията ще обмисли дали до 2012 г. да предложи европейски правен акт относно достъпността. Това може да включва разработването на специални стандарти за определени сектори, така че значително да се подобри надлежното функциониране на вътрешния пазар за достъпни продукти и услуги.

Действията на равнище ЕС ще подпомагат и допълват дейностите на национално равнище с оглед на реализирането на достъпността и на премахването на съществуващите бариери, както и на подобряването на наличието и избора на помощни технологии.

Осигуряване на достъпност на стоките, услугите, включително обществените услуги, и спомагателните уреди и пособия за хора с увреждания.

2 — Участие

Все още са налице много пречки, които не дават възможност на хората с увреждания да упражняват в пълен обем своите основни права, в това число своите права на граждани на Съюза, като тези пречки ограничават тяхното равноправно участие в обществото. Тези права обхващат правото на свободно движение, избора на място и на начин на живот, както и правото на неограничен достъп до културни, почивни и спортни

¹⁰ ЕС (2007), SEC(2007) 1469, стр. 7.

¹¹ Вж. член 508 от Закона за рехабилитацията и Закона за архитектурните пречки.

дейности. Така например лице с признато увреждане, което се премества в друга държава-членка на ЕС, може да изгуби правото на предимства по националното право, като например безплатното ползване на обществен транспорт или ползването му на намалени цени.

Комисията ще предприеме действия с цел:

- да се преодолеят пречките пред упражняването на техните индивидуални права, на техните права като потребители, студенти, участници в икономическия и политическия живот, както и бъдат решени проблемите, свързани с мобилността в рамките на ЕС, и да се улесни и популяризира използването на европейски талон за паркиране за хора с увреждания;
- да се популяризира преходът от ведомствени грижи към грижи в рамките на общините, като се използват структурните фондове и Фондът за развитие на селските региони с цел подпомагане на изграждането на услуги в рамките на общините и на повишаване на осведомеността относно положението на хората с увреждания, които живеят в домове за настаняване, по-специално на децата и по-възрастните хора;
- да се подобри достъпността на спортните, развлекателните, културните и почивните организации, дейности, прояви, клубове, стоки и услуги, в това число и аудиовизуалните; да се насърчава участието в спортни прояви и организирането на специални спортни прояви за хора с увреждания; да се изследват начините за улесняване на използването на жестомимичен език и брайлова азбука при контактите с институциите на ЕС; да се уреди достъпността на гласуването при избори с цел да се спомогне упражняването на изборителните права на гражданите на ЕС; да се насърчава трансграничният трансфер на творби със защитени авторски права в достъпни формати; да се насърчава използването на предвидените изключения в директивата относно авторските права¹².

Действията на равнище ЕС ще подкрепят дейностите на национално равнище с цел:

- да се постигне преход от ведомствени грижи към грижи в рамките на общините, включително да се използват структурните фондове и Фондът за развитие на селските региони за обучение на кадри и приспособяване на социалната инфраструктура, да се разработят схеми за финансиране на индивидуална помощ, да се насърчават подходящите условия на труд за професионалните гледачи и подпомагането на семействата и непрофесионалните гледачи;
- да се направят достъпни спортните, развлекателните и почивните организации и дейности и да се използват възможностите за изключения от директивата относно авторските права.

Постигане на участие в пълна степен на хората с увреждания в обществото, като:

- им се предостави възможност да се възползват от всички предимства на гражданството на ЕС;

¹² Директива 2001/29/ЕО. Меморандум за разбирателство на заинтересованите страни, подписан на 14.9.2009 г.

- се премахнат административните бариери и бариерите, свързани с нагласата на хората;
- се предоставят качествени услуги в рамките на общините, включително достъп до индивидуална помощ.

3 — Равенство

Над половината от европейците смятат, че основаната на увреждане или старост дискриминация е широко разпространена в ЕС¹³. Съгласно установените изисквания в членове 1, 21 и 26 от Хартата на ЕС и в членове 10 и 19 от ДФЕС Комисията ще насърчава равното третиране на хората с увреждания посредством двуетапен подход. Това ще обхваща използването на съществуващото законодателство на ЕС за предоставяне на закрила срещу дискриминация, както и прилагането на активна политика за борба с дискриминацията и насърчаването на равните възможности в рамките на политиките на ЕС. Комисията ще обърне също така внимание на евентуалното кумулативно въздействие върху хората с увреждания на дискриминацията на други основания, като гражданство, възраст, раса или етнически произход, пол, религия или убеждения, или сексуална ориентация.

Комисията ще гарантира и прилагането в пълен обем на Директива 2000/78/ЕО за забрана на дискриминацията в заетостта¹⁴; ще насърчава многообразието, ще спомага за борбата срещу дискриминацията посредством кампании за повишаване на осведомеността на равнище ЕС и на национално равнище и ще подпомага работата на НПО на равнище ЕС, които извършват дейност в тази област.

Действията на равнище ЕС ще подпомагат и допълват политиките и програмите на национално равнище за насърчаване на равенството, например посредством насърчаването на привеждането в съответствие с Конвенцията на ООН на законодателството на държавите-членки относно дееспособността.

Премахване на основаната на увреждания дискриминация в ЕС.

4 — Заетост

Качествените работни места гарантират икономическа независимост, поощряват личните постижения и предоставят възможно най-добрата закрила от бедността. Делът на заетите лица сред хората с увреждания обаче е едва около 50 %¹⁵. За да бъдат постигнати целите на ЕС за растеж е необходимо повече хора с увреждания да работят по платено трудово правоотношение на открития пазар на труда. Комисията ще изчерпи пълния потенциал на стратегията „Европа 2020“ и на своя план за нови умения и нови работни места, като предоставя на държавите-членки анализи, политически насоки, информация, обмен и помощ. Комисията ще задълбочава познанията относно положението в заетостта на мъжете и жените с увреждания, ще набелязва предизвикателствата и ще предлага мерки за справяне с тях. Тя ще обърща особено

¹³ Специален Евробарометър 317:

¹⁴ Директива 2000/78/ЕО на Съвета (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16)

¹⁵ LFS AHM 2002 г.

внимание на младите хора с увреждания при техния преход от образование към заетост. Тя ще се занимае с въпроса за мобилността в рамките на работното място на открития пазар на труда и в обособени пленери посредством обмен на информация и взаимно обучение. Освен това, с участието на социалните партньори, тя ще се занимае с въпроса за самостоятелната заетост и качествените работни места, в това число с такива аспекти, като условията на труд и повишение. Комисията ще засили подкрепата си за инициативи на доброволни начала, които популяризират управлението в многообразна трудова среда, като например харти за многообразието, подписани от работодателите и инициативата за социално предприемачество.

Действията на равнище ЕС ще подкрепят и допълват усилията на национално равнище с цел: да се анализира положението на пазара на труда на хората с увреждания; да се противодейства на културната нагласа и на клопките, свързани с обезщетенията за инвалидност, които възпират тяхното навлизане на пазара на труда; да се спомогне за тяхното интегриране на пазара на труда, като се използва Европейският социален фонд (ЕСФ); да се разработят активни политики за пазара на труда; да се направят работните места по-достъпни; да се развият услугите по намиране на работа, помощните структури и обучение в хода на работата; да се насърчава използването на Общия регламент за групово освобождаване¹⁶, който допуска предоставянето на държавна помощ без предварителното уведомяване на Комисията.

Предоставяне на възможност на повече хора с увреждания да заработват своите средства за издръжка на открития пазар на труда.

5 — Образование и обучение

Във възрастовата група на 16—19 годишните делът на неучастие в образованието сред хората със значителни ограничения е 37 %, а сред тези с известни ограничения този дял е 25 %, докато сред хората без ограничения делът е 17 %¹⁷. Достъпът на децата с тежки увреждания до общото образование е труден, като понякога е налице сегрегация. Необходимо е хората с увреждания, по-специално децата, да бъдат интегрирани по подходящ начин в общата образователна система и да бъде оказвана индивидуална помощ с оглед на интереса на детето. Като зачита в пълна степен отговорността на държавите-членки по отношение на съдържанието на учебните планове и организацията на образователните системи, Комисията ще оказва подкрепа по целта за приобщаващо качествено образование и обучение по линия на инициативата „Младежта в движение“. Тя ще задълбочава познанията относно степените на образование и възможностите за хората с увреждания и ще увеличава тяхната мобилност посредством улесняване на участието в програмата за учене през целия живот.

Действията на равнище ЕС ще подпомагат усилията на национално равнище в рамките на „ЕСЕТ 2020 г.“ — стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението¹⁸ — за да се премахнат бариерите от правно и

¹⁶ Регламент (ЕО) № 800/2008 на Комисията (ОВ L 214, 9.8.2008 г., стр. 3)

¹⁷ LFS АНМ 2002 г.

¹⁸ Заключение на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („ЕСЕТ 2020 г.“)(ОВ С 119, 28.5.2009 г., стр. 2)

организационно естество по отношение на достъпа на хората с увреждане до общообразователните системи и системите за учене през целия живот, да се предоставя навременна помощ за способстващо приобщаването образование и индивидуализирано учене, както и за ранното набелязване на специалните потребности; да се предоставя подходящо обучение и помощ за професионалистите, работещи на всички нива на образователната система и отчитането на дяловете на участие и резултатите от тях.

Насърчаване на способстващото приобщаването образование и учене през целия живот за ученици и студенти с увреждания.

6 –Социална закрила

Слабото участие в общото образование и на пазара на труда води до неравенство в доходите и бедност при хората с увреждания, както и до социално изключване и изолация. Необходимо е те да имат възможност да се възползват от системите за социална закрила и от програмите за намаляване на бедността, от помощите за инвалидност, програмите за настаняване в социални жилища и другите услуги по подпомагане, както и в програмите за пенсиониране и обезщетения. Комисията ще обръща внимание на тези въпроси посредством Европейската платформа за борба с бедността. Това ще обхваща оценка на целесъобразността и устойчивостта на системите за социална закрила и помощ по линия на ЕСФ. Като зачита в пълна степен компетентността на държавите-членки, ЕС ще подпомага националните мерки за осигуряване на качество и устойчивост на системите за социална закрила за хора с увреждания, по-специално посредством обмен на политики и взаимно обучение.

Насърчаване на достойни условия за живот за хората с увреждания.

7 — Здравеопазване

Достъпът на хората с увреждания до здравни услуги, в това число стандартни медицински лечения, може да бъде ограничен, като това води до несвързани с техните увреждания неравенства по отношение на здравето. Те имат право на равноправен достъп до здравеопазване, в това число до основано на профилактиката здравеопазване, както и на специфични качествени здравни и рехабилитационни услуги на достъпни цени, при които се отчитат техните потребности, включително потребностите, свързани с техния пол. Това основно е задача на държавите-членки, които отговарят за организирането и предоставянето на здравните услуги и медицинските грижи. Комисията ще подпомага разработването на политики за равноправен достъп до здравеопазване, включително качествени здравни и рехабилитационни услуги за хора с увреждане. Тя ще обръща особено внимание на хората с увреждания при изпълнението на политики за преодоляването на неравенствата по отношение на здравето, насърчаването на действията в областта на здравословните и безопасни условия на труд с цел намаляване на опасностите от увреждания, възникващи в хода на трудовия живот, и подобряването на реинтеграцията на работниците с увреждания¹⁹ и ще работи за предотвратяване на тези опасности.

¹⁹ Стратегия на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2007–2012 г. - COM(2007) 62.

Действията на равнище ЕС ще подпомагат мерките на национално равнище за предоставянето на достъпни, недискриминационни здравни услуги и здравна материална база; за насърчаването на осведомеността относно уврежданията във висшите учебни заведения по медицина и в учебните планове за медицински работници; за предоставянето на подходящи рехабилитационни услуги; за насърчаване на свързаните с психическото здраве услуги и изграждането на услуги за ранна намеса и оценка на потребностите.

Насърчаване на равноправния достъп на лица с увреждания до здравни услуги и свързаната с тях материална база.

8 — Външна дейност

При външната си дейност, в това число при разширяването на ЕС, в рамките на програмите за съседство и развитие, ЕС и държавите-членки следва да популяризират правата на хората с увреждания. В областите, в които това е целесъобразно, Комисията ще работи в границите на по-широка недискриминационна рамка с цел на уврежданията да се отдели подчертано внимание като част от свързаните с правата на човека въпроси във външната дейност на ЕС; да се повиши осведомеността относно Конвенцията на ООН и потребностите на хората с увреждания, в това число достъпността в областта на спешната и хуманитарната помощ; да се утвърди мрежата на лицата за връзка по въпросите на уврежданията, като се повиши осведомеността по свързаните с уврежданията въпроси в делегациите на ЕС; както и да се гарантира, че държавите, които са кандидати или потенциални кандидати за членство отбелязват напредък при популяризирането на правата на хората с увреждания и гарантират, че финансовите инструменти за предприсъединителна помощ се използват за подобряване на тяхното положение.

Действията на равнище ЕС ще подпомагат и допълват инициативите на национално равнище за справяне със свързаните с уврежданията въпроси в рамките на диалога с държави, които не са членки на ЕС, а когато това е целесъобразно — и за обхващане на уврежданията и на прилагането на Конвенцията на ООН, като се вземат предвид поетите на конференцията в Акра ангажименти относно ефективността на помощите. Тези действия ще насърчат постигането на споразумение и поемането на ангажименти по свързаните с уврежданията въпроси в рамките на международните организации (ООН, Съвет на Европа, ОИСР).

Популяризиране на правата на хората с увреждания в рамките на външната дейност на ЕС.

2.2. Изпълнение на стратегията

Настоящата стратегия налага съвместен и подновен ангажимент от страна на институциите на ЕС и държавите-членки. Необходимо е действията в изложените по-горе основни области да бъдат подкрепени със следните основни инструменти:

1 — Повишаване на осведомеността

Комисията ще предприеме действия с цел да се гарантира, че хората с увреждания са запознати със своите права, като се обръща специално внимание на достъпността на

материалите и каналите за информация. Комисията ще насърчава осведомеността относно подходите за „проектиране, подходящо за всички“ по отношение на продуктите, услугите и окръжаващата среда.

Действията на равнището на ЕС ще подпомагат и допълват кампаниите на национално равнище за повишаване на осведомеността на обществеността относно способностите и приноса на хората с увреждания и ще насърчават обмена на добри практики в Групата на високо равнище по проблемите на лицата с увреждания.

Повишаване на осведомеността в обществото относно свързаните с уврежданията въпроси и насърчаване на по-задълбочени познания сред хората с увреждания относно техните права и начините на упражняването им.

2 — Финансова помощ

Комисията ще предприеме действия, за да гарантира, че програмите на ЕС в области на политиките, които са от значение за хората с увреждания, предлагат възможности за финансиране, например на изследователски програми. Разходите за мерките, които предоставят възможност на хората с увреждания да участват в програмите на ЕС, следва да подлежат на възстановяване. Необходимо е инструментите на ЕС за финансиране, по-специално структурните фондове, да бъдат усвоявани по достъпен и недискриминационен начин.

Действията на равнище ЕС ще подпомагат и допълват усилията на национално равнище за подобряване на достъпността и за борба с дискриминацията посредством основно финансиране, надлежно прилагане на член 16 от Общия регламент за структурните фондове²⁰ и посредством повишаване на изискванията по отношение на достъпността в областта на обществените поръчки. Всички мерки се прилагат в съответствие с правото на ЕС в областта на конкуренцията, по-специално правилата относно държавните помощи.

Оптимизиране на използването на инструментите на ЕС за финансиране в областта на достъпността и недискриминацията, както и по-отчетливо присъствие на възможностите за финансиране, които са от значение за хората с увреждания, в програмите след 2013 г.

3 — Статистика и събиране на данни и наблюдение

Комисията ще предприеме действия за рационализиране на информацията относно хората с увреждания, събрана посредством социологически проучвания в рамките на ЕС (Статистика на ЕС относно доходите и условията на живот, проучване на ЕС относно работната сила, *ad hoc* модул, Европейската система за здравни интервюта), ще разработи специфично проучване относно бариерите за интеграцията в обществото на хората с увреждания и ще представи набор от показатели за наблюдение на тяхното положение във връзка с основните цели по стратегия „Европа 2020“ (образование, заетост и намаляване на бедността). От Агенцията на ЕС за основните права се изисква

²⁰ Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25).

да допринесе към тази задача в рамките на своите правомощия посредством събирането, проучването и анализа на данни.

Комисията също така ще създаде основано на интернет приложение за обзор на практическите мерки и законодателството, използвани за прилагането на Конвенцията на ООН.

Действията на равнището на ЕС ще подпомагат и допълват усилията на държавите-членки за събиране на статистически и други данни, отразяващи бариерите, които възпират хората с увреждания да упражняват правата си.

Допълване на набора от периодични статистически данни относно хората с увреждания с цел да се наблюдава положението на хората с увреждания.

4 — Механизми, изисквани по Конвенцията на ООН

Необходимо е да се подходи на две равнища към рамката на управление по член 33 от Конвенцията на ООН (звена, координиращ механизъм, независим механизъм и участие на хората с увреждания и техните организации): на равнището на държавите-членки в рамките на широк кръг политики на ЕС и в рамките на институциите на ЕС. На равнището на ЕС въз основа на съществуващата база ще бъдат създадени координиращи механизми както между службите на Комисията и институциите на ЕС, така и между ЕС и държавите-членки. Изпълнението на настоящата стратегия и прилагането на Конвенцията на ООН ще бъдат редовно обсъждани в рамките на Групата на високо равнище по проблемите на лицата с увреждания с представителите на държавите-членки и техните звена на национално равнище, с Комисията, с хората с увреждания и техните организации, както и с други заинтересовани страни. За целите на неофициалните срещи на министрите ще продължат да бъдат представяни доклади относно напредъка.

Освен това ще бъде създадена рамка за наблюдение, която включва един или повече независими механизми, с цел да се насърчава, защитава и наблюдава прилагането на Конвенцията на ООН. След сключването на Конвенцията на ООН и след като обмисли възможната роля на редица съществуващи звена и институции на ЕС, Комисията ще предложи рамка за управление, без ненужна административна тежест, с цел улесняване на прилагането на Конвенцията на ЕС в Европа.

До края на 2013 г. Комисията ще представи доклад относно постигнатия посредством настоящата стратегия напредък, в чийто обхват попадат изпълнението на действията, напредъкът на национално равнище и докладът на ЕС до Комитета на ООН за правата на хората с увреждания²¹. Комисията ще използва набори от статистически и други данни, за да онагледят промените в несъответствията в положението на хората с увреждания и населението като цяло и да създаде показатели относно уврежданията във връзка с целите по стратегията „Европа 2020“ за образование, заетост и намаляване на бедността. Това ще предостави възможност за изменения на стратегията и действията във връзка с нея. За 2016 г. е насрочен допълнителен доклад.

²¹ Членове 35 и 36 от Конвенцията на ООН.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящата стратегия има за цел да се придаде насока на съвместния потенциал на Хартата на основните права на ЕС, Договора за функционирането на Европейския съюз и Конвенцията на ООН, както и да се използва в пълна степен стратегията „Европа 2020“ и нейните инструменти. Тя поставя началото на процес по предоставяне на възможности на хората с увреждания, така че те да могат да участват в пълна степен в обществото равноправно с останалите. Тъй като населението на Европа застарява, тези действия ще оказват осезаемо въздействие върху качеството на живот на все по-голям дял от нейното население. Институциите на ЕС и държавите-членки се призовават да работят съвместно по линия на настоящата стратегия за изграждането на Европа без бариери за всички.